

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1

בפני כב' השופטת איריס ארבל-אסל

תובעים

1. פלוגית
2. X (קטין)
3. Y (קטין)
4. Z (קטין)

ע"י ב"כ עו"ד אורלי אסולין-אברמוב

נגד

נתבע

1. אלמוני

ע"י ב"כ עו"ד יוסי ויצמן

2

3

פסק דין

4

5

6

7

פתח דבר

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

1. עניינו של פסק דין זה הוא תביעה למזונות ילדים שהגישה האם בשם שלושת ילדיה הקטינים נגד אביהם.

2. הסוגיה המרכזית הנדרשת להכרעה היא האם בנסיבות האופפות את תיק זה יש לחייב את האב בתשלום דמי המזונות לידי האם, שעה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת ולנוכח העובדה שהכנסת האם עולה על הכנסת האב.

3. אם התובעים (להלן: "האם") והנתבע (להלן: "האב") שניהם יהודים, נישאו זל"ז כדמו"י ביום מנישואיהם אלה נולדו לבני הזוג (להלן: "הצדדים") שלושת הקטינים: X, יליד (להלן: "הקטין 1", או "הבן הבכור"); Y, ילידת; Z, ילידת (להלן: "הקטינה 2" ו"הקטינה 3" ו/או "הקטינות" ו/או "התאומות").

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

רקע עובדתי בקליפת אגוז

4. היחסים בין הצדדים עלו על שרטון והצדדים התגרשו זמ"ז ביום
5. האם עובדת, האב עובד ב..... בטרם נפרדו דרכיהם, התגוררו הצדדים ב.... בדירה הנמצאת בבעלותם המשותפת. האם עזבה את דירת הצדדים ועברה להתגורר בדירה שכורה ב...בראשית שנת 2013, בעוד שהאב נותר לגור בדירת הצדדים.
6. בנם הבכור של הצדדים, X בן ה-12 וחצי, הוא בעל צרכים מיוחדים וסובל מפיגור שכלי וממחלת האפילפסיה. X לוקה מעת לעת בהתקפים ומטופל על-ידי תרופות. הוא לומד בחינוך מיוחד ומקבל מהביטוח הלאומי קצבת נכות בסך 2,561 ₪ לחודש. הקטינות, Y ו Z בנות ה-10 וחצי, הן תאומות אשר אובחנו כלקויות למידה. כל אחת מהן נזקקת לקבלת שיעורים פרטיים לפחות פעם בשבוע.
7. בכתב התביעה האם עתרה למזונות בסכום של 10,050 ₪ לחודש לפי הפירוט הבא: צרכי הקטין 1 בסך 3,470 ₪ בניכוי קצבת הנכות שהוא מקבל מהמל"ל בסך 2,000 ₪ (יוער כי סכום קצבה בכתב התביעה אינו מדויק; הסכום הנכון והמעודכן מצוין בסעיף 6 לעיל).
- כך או כך, האם הציבה את צרכי הקטין 1 בסך 1,470 ₪; צרכי הקטינה 2 בסך 3,000 ₪; צרכי הקטינה 3 בסך 3,000 ₪. כמו כן, האם תבעה מהאב הוצאות מדור ואחזקת מדור עבור הקטינים בסך 3,127 ₪.

השתלשלות ההליכים הקודמים

8. הצדדים מנהלים הליכים זה למעלה משנתיים. ביום הגיש האב תביעת גירושין בבית הדין הרבני האזורי בתל-אביב. במסגרת התביעה הוא כרך את ענייני הרכוש והמשמורת. באותו יום הוגשה על-ידי האם בקשה ליישוב סכסוך בבית משפט זה (י"ס 11441-02-12).
- בהפניית כב' השופטת הבכירה עליסה מילר שדנה בתיקים, הגיעו הצדדים ליחידת הסיוע, אולם ניסיונותיהם להגיע להסכמות לא צלחו.
9. האם הגישה תביעה למזונות קטינים ולמדור שקט ושליו ביום 18.4.2012. זמן קצר לאחר מכן, במסגרת בקשה לצו הגנה (ה"ט 40828-04-12) שהגישה האם נגד האב, אישרה כב' השופטת מירה דהן את ההסכמות שהושגו בין הצדדים ונתנה להן תוקף של החלטה.
- הוסכם כי הצדדים יימנעו מלהטריד האחד את האחר. כמו כן, הוסכם כי הקטינים יהיו במחיצת

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1 האב בימים א' ו-ג' החל מהשעה 17:00, ואילו כאשר האב עובד במשמרת לילה ביום ה' הקטינים
2 יהיו במחיצתו מיום ו' החל מהשעה 17:00. לחלופין, הוסכם כי כאשר האב יעבוד במשמרת לילה
3 ביום ו', הקטינים יהיו במחיצתו ביום ה' החל מהשעה 17:00. כמו כן, הושגה הבנה בין הצדדים כי
4 בכל שבת שנייה הקטינים יהיו עם האב החל מיום שבת בשעה 10:00 ועד שעה לאחר צאת השבת.
5

6 10. ביום 9.4.2013 החליטה כב' השופטת עליסה מילר כי האב ישלם לקטינים באמצעות אמם
7 מזונות זמניים בסך 3,850 ₪, החל מיום 1.1.2013 ובכל 1 לחודש שאחריו. כמו כן, החליטה כב'
8 השופטת מילר כי קצבת הנכות המשתלמת לבן הבכור (2,514 ₪ באותה העת) וקצבת הילדים (701
9 ₪ באותה העת) ישולמו לידי האם. בהחלטה נקבע עוד כי הוצאות רפואיות חריגות שאינן מכוסות
10 על-ידי ביטוח בריאותי ממלכתי, וכן הוצאות חינוך חריגות לרבות הוראה מתקנת וצהרון, ימומנו
11 על-ידי הצדדים בחלקים שווים.
12

13 11. האב עתר לביטול ההחלטה האמורה ומשבקשתו לא נעתרה הגיש בר"ע אשר לא נדונה לגופה
14 ונמחקה בהסכמה עקב סמיכות מועד הדיון בבר"ע למועד שהיה קבוע לדיון בפני כב' השופטת מילר.
15 בדיון מיום 4.7.2013 שהתקיים בפני כב' השופטת מילר טענה האם כי האב מסרב לציית להחלטת
16 בית המשפט ולא מעביר לידיה את מזונות הקטינים, ולפיכך פתחה נגדו בהליכי הוצל"פ.
17

18 12. בין לבין, נתן בית הדין הרבני ביום 19.5.2013 תוקף של פסק דין להמלצות של שירותי הרווחה
19 ולפיהן יש להחיל משמורת משותפת בין האב לאם על הקטינים. בהתאם להמלצות שהועלו בתסקיר
20 שירות הרווחה, נקבע על ידי בית הדין הרבני כי הקטינים יימצאו אצל הוריהם בחלוקה שווה ובאופן
21 הבא: בשבוע האחד, בימים א' ו-ב' הקטינים יהיו אצל האם, ואילו בימים ג', ד' ו-ה' הם יהיו
22 במחיצת האב. בשבוע שלאחריו, בימים א' ו-ב' הקטינים יהיו אצל האב, ואילו בימים ג' ד' ו-ה' הם
23 יהיו במחיצת האם. באשר לסופי שבוע, הומלץ כי הקטינים ישהו אצל האם והאב בחלוקה שווה,
24 קרי: שבוע אצל האם ושבוע אצל האב. כך גם באשר לחופשות ולחגים.
25

26 13. ביום 9.7.2013 נענתה השופטת מילר באופן חלקי לבקשות האב להפחית את חיובו במזונות
27 הקטינים. האב קבל כי משעה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת, לא יעלה על הדעת שישלם
28 3,850 ₪ מזונות זמניים ונוסף על כך תקבל האם לידיה מלוא סכום הקצבאות (שהסתכמו באותה
29 העת בסך 3,215 ₪). השופטת מילר החליטה כי קצבת הנכות המשתלמת לקטין 1 וקצבת הילדים
30 יחולקו בין הצדדים, באופן כזה שהאם תקבל לידיה 75% משיעור הקצבאות והאב יקבל לידיה 25%
31 מהקצבאות.
32

33 14. עוד החליטה השופטת מילר כי חלקו של האב בקצבאות (סכום של 800 ₪) יופחת מהמזונות
34 הזמניים, כך שהתשלום החודשי שחויב בו האב החל מיום 1.8.2013 עמד על 3,050 ₪. אשר לחוב
35 המזונות שהצטבר מינואר 2013 ועד לקביעת חיוב המזונות הזמניים, קבעה השופטת כי חוב זה

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

ישולם על-ידי האב ב-5 תשלומים רצופים ושווים : התשלום הראשון ביום 1.8.2013 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

עיקרי טענות הצדדים

עמדת האם

15. האם טוענת כי חיוב האב במזונותיהם ההכרחיים של הקטינים חל גם במקרה של משמורת משותפת בהיותם של ההורים משתכרים באופן שווה. האם מבהירה כי הוצאות המדור שבהן מחויב לשאת האב אינן פוחתות בשל העובדה שהילדים נמצאים במשמורת משותפת. לטענת האם, בשל המחויבות הכלכלית הכבדה שרבעה על כתפיה בדאגה לקטינים היא נקלעה לחובות, שכן סך הוצאותיה עבור הקטינים ובגין המדור ואחזקת המדור עולה על סך הכנסותיה.

16. האם גורסת כי נאלצה לעזוב את דירת הצדדים בשל התעללות נפשית שחוותה, כלשונה, מצד האב. לטענתה, האב מסרב למכור את הדירה ולבצע פירוק שיתוף, וכפועל יוצא מפיק הנאה ורווח ממגורים בדירה שהיא גם בבעלותה (עמ' 6, שורות 10-13 לפרוטוקול הדיון מיום 10.3.2013). לטענת האם, האב אינו יכול מחד גיסא להתלונן ולטעון כי אין ברשותו כספים ומאידך גיסא לסרב לפירוק השיתוף בדירה שבה התגוררו הצדדים טרם פרידתם. לדברי האם, עדות לכך שהאב אינו סובל ממצוקה כספית ניתן לקבל בהוצאותיו הכספיות על מוצרים חדשים שרכש לביתו.

17. לטענת האם, לא זו בלבד שהיא משלמת סך של 4,700 ₪ לחודש עבור המדור ומוציאה 1,300 ₪ נוספים על החזקתו, היא נאלצה עד לא מכבר לשלם 2,000 ₪ עבור מטפלת הדרושה לקטין 1. לדברי האם, המטפלת הוצמדה לבן הבכור לאחר שהוגדר כמי שעלול להיות סכנה לעצמו ולא ניתן להשאירו לבד. מעבר לכך, האם טוענת כי היא נושאת בכל הוצאותיהם של הקטינים, הוצאות המגיעות לכדי 4,731 ₪ בחודש.

18. זאת ועוד, האם טוענת כי במשך כל השנים שבהן התגוררה לצד האב, קצבת הנכות המשתלמת לקטין 1 הועברה ישירות אל חשבונו של האב. כפועל יוצא, זכה האב לשורה של הטבות והנחות בארנונה, במס וכיו"ב. לדברי האם, עד חודש ינואר 2013 הקצבה של הקטין 1 הועברה אל חשבונו של האב באופן שרירותי, ולפיכך אין לחלק עתה את הקצבה בינה לבין האב, אלא להשאירה בידה.

19. לסיכום, האם מדגישה כי לא בכדי נפסקו המזונות הזמניים לקטינים בגובה 3,850 ₪ לחודש, שכן הם גילמו בתוכם הוצאה של האם בסך 2,000 ₪ עבור מטפלת לקטין 1, הוצאה שבה נשאה האם

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1 לדבריה מחודש אפריל 2012 עת הוגשה התביעה למזונות. האם אף טוענת כי סכום המזונות שנפסק
2 שיקלל הוצאות של חוגים לקטין 1, אשר לגרסת האם מוטלות על כתפיה בלבד.

עמדת האב

5
6 20. לטענת האב, במצב הדברים הנוכחי, כאשר הקטינים נמצאים הלכה למעשה במשמורת משותפת
7 ומשעה שהוא דואג לצרכיהם יותר מאשר האם, ומאחר שהוא משתכר בשיעור נמוך מזה של האם,
8 אין מקום לחייבו בתשלום דמי מזונות לידי האם ועל כל אחד מהצדדים לזון את הקטינים כאשר
9 הם נמצאים אצלו, בעוד שבשאר ההוצאות על הצדדים לשאת בחלקים שווים. יתר על כן, האב טוען
10 כי נוכח העובדה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת, מן הראוי שקצבת הנכות המשתלמת
11 לקטין 1 וקצבת הילדים תחולקנה בינו לבין האם באופן שווה.

12
13 21. האב קובל על כך שנפסקו לחובתו על ידי השופטת עליסה מילר מזונות רטרואקטיביים מינואר
14 2013; לטענתו, הוא הציג בפני בית המשפט מסמכים המאששים כי נשא במהלך תקופה זו בכל
15 צרכיהם של הקטינים. האב מלין כי סכומים אלה ששילם לא הובאו בחשבון ולא קוזזו מסכום
16 המזונות שנפסק לחובתו. האב סבור כי על בית המשפט להשיב לידיו את הכספים שהוציא עבור
17 הקטינים בזמן קיומה של המשמורת המשותפת; כספים שאותם חויב לשלם רטרואקטיבית לידי
18 האם.

19
20 22. האב טוען כי האם תבעה מזונות בסכומים מופרזים שעולים אף על גובה שכרו וכי האם לא
21 טרחה לצרף לכתב התביעה מסמכים ואסמכתאות, ותחת זאת ציינה באופן סתמי סכומים שבחלקם
22 אינם נכונים ובחלקם מוגזמים ומופרזים.

23
24 23. האב טוען כי מאחר שחויב לשלם מזונות בסך 3,050 ₪ לחודש ומאחר שסכומי הקצבאות
25 מופקדות בחשבון האם, נותרים בידיו כספים זעומים למחייתו ולמחייתם של הקטינים.
26 האב טוען כי רובצים לפתחו החזרים רבים ובהם התשלום החודשי של המשכנתה והחזרי הלוואות
27 שנטל לצורך רכישת הדירה שבבעלות הצדדים ולצורך סילוק החוב בתיק ההוצל"פ שפתחה נגדו
28 האם. לנוכח סך הוצאותיו, האב מעלה חשש כי לא יוכל להחזיק בקטינים ולטפל בהם תחת מסגרת
29 של משמורת משותפת.

30
31 24. אשר לדירת הצדדים, האב טוען כי הוא זה שצריך להמשיך להתגורר בה הואיל ומרבית הזכויות
32 בדירה נרכשו מכספים שהיו לו טרם נישואיו. לטענתו, בעת נישואיו עם האם עמדה לרשותו דירה
33 הרשומה על שם הוריו. האב מספר כי כספי אותה דירה שקיבל מהוריו שימשו לרכישת הדירה

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

החדשה בה התגוררו הצדדים טרם פרידתם.

דיון והכרעה

25. סעיף 3 לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט-1959, להלן: ("החוק") קובע:

" 3. מזונות לילדים קטינים

(א) אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, והוראות חוק זה לא יחולו על מזונות אלה.

(ב) אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו לפי הוראות הדין האישי החל עליו, או שלא חל עליו דין אישי, חייב במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה".

26. בסעיף 3 לחוק לעיל נקבע כי כל אדם חייב במזונות ילדיו לפי הדין האישי החל עליו. לפי הדין העברי, החל על הצדדים בענייננו בהיותם יהודים, קיימת הבחנה בין מזונות הכרחיים לבין מזונות מדין צדקה. הלכה היא שכאשר מדובר בילדים עד גיל 15 האב חייב לשאת בצרכיהם ההכרחיים, ומעבר לכך חייבים האב והאם בחלוקה שווה מדין צדקה בהתאם ליכולתם הכלכלית (ראו: ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו (3) 461, 449; ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח (2) 14; ע"א 393/83 דלי נ' דלי, פ"ד לח (3) 613).

27. צרכים הכרחיים הוגדרו כדברים בסיסיים שאין הקטינים יכולים להתקיים בלעדיהם (פרשת פורטוגז). בפסיקה מאוחרת יותר נקבע כי הצרכים הבסיסיים הינם מזון, ביגוד, הנעלה, מדור והוצאות רפואיות הכרחיות (תמ"ש 13990/96 פלוגית נ' אלמוני (לא פורסם)).

28. בבע"מ 2433/04 צ'ינבוי נ' צ'ינבוי ואח' ובע"מ 5750/03 אוחנה נ' אוחנה, נקבע, כי ראוי ונכון לחייב את האם להשתתף במימון הוצאות ההכרחיות של הילדים ולא רק במימון הוצאות שאינן הכרחיות. כן קובע ביהמ"ש העליון כי בכל מקרה שבו דן ביהמ"ש במזונות ילדים, חובה עליו לבדוק את יכולותיה הכלכליות של האם כפי שהוא בודק את יכולותיו של האב. כן חובה על ביהמ"ש לפסוק דמי מזונות עבור הילדים תוך שהוא מחלק את נטל מימון הוצאות הילדים בין שני ההורים בהתאם ליחס בין יכולותיהם הכלכליות.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

29. הלכה ידועה היא כי גם כאשר השתכרותו של האב מצומצמת, חובה עליו לשאת בתשלום מזונות מינימאלי עבור הצרכים הבסיסיים של הקטינים. תשלום זה נע כיום בין 1,250 ל-1,400 ₪, אשר אינו כולל הוצאות מדור והחזקתו וחינוך [ראו: בר"ע 1895/02 **בן עמי נ' משיח** (פורסם בנבו, מיום 20.1.2013); ע"מ 789/05 **ע.י. ע.י.** (פורסם בנבו, מיום 16.1.2006)].
כאשר מדובר במספר ילדים, אין בהכרח לבצע מכפלה של מספר הילדים ולקבוע את שיעור המזונות על-פי הסכום שהתקבל (ע"א 552/87 **ורד נ' ורד**, פ"ד מב(3) 600,599).

30. בקביעת שיעור המזונות שעל אב לשלם לילדיו (מעבר לצרכיהם הבסיסיים), יש לערוך איזון הולם וליתן משקל ליכולתו הכלכלית של האב ולצרכיו [ראו: ע"א 6765/95 **קרמר נ' קרמר**; ע"א 5128/95 **לוי נ' לוי** (פורסם בנבו, מיום 20.5.1996); ע"א 7986/95 **פולוניצקי נ' פולוניצקי** (פורסם בנבו, מיום 6.5.1997)]. הלכות שיצאו בשנים האחרונות מבית המשפט העליון מחייבות כי אופן פסיקת המזונות יעשה על דרך איזון כולל של הכנסת המשפחה מכל המקורות [ראו: בע"מ 5750/03 **אוחנה נ' אוחנה** (פורסם בנבו, מיום 8.6.2005); וגם: בע"מ 2433/04 **צינובוי נ' צינובוי** (פורסם בנבו, מיום 2.10.2005)].

31. ככל שהדברים נוגעים למשמורת משותפת, בפסיקה נקבע כי אף במקרים שבהם ישנו שוויון בחלוקת הנטל בין ההורים, אין לפטור את האב לחלוטין מחובתו לשאת במזונות הילדים. על חובה זו עמדה כב' השופטת עדנה ארבל בע"מ 2561/08 **פלוגי נ' פלוגית** (פורסם בנבו, מיום 20.7.2008):

"חובתו המוחלטת של האב לשאת בצרכים ההכרחיים של ילדיו הקטינים חלה בין אם המשמורת על הילדים נמסרת לאם, בין אם היא נמסרת לאב, ובין אם היא ניתנת במשותף לשני ההורים. מאחר והמבקש בענייננו הוא בעל המשמורת על הקטינה וממילא זה הנושא בהוצאות גידולה, החיוב שהוטל עליו לשלם למשיבה נועד לספק אך את צרכיה של הקטינה בזמן שהיא שוהה אצל אמה".

32. באשר לקביעת תשלום המזונות במשמורת משותפת, נאמר בע"מ 318/05 **פלוגי נ' פלוגית** (פורסם בנבו, מיום 30.1.2006) כי כאשר הקטינים נמצאים במשמורת משותפת של שני ההורים והאב נושא בחלק מהוצאותיהם של ילדיו, הרי שבמקרה כזה נכון יהיה שהאב ישלם לקטינים מזונות מופחתים. נאמר אף כי שיעור ההפחתה במזונות האב יעשה בכל מקרה ונסיבותיו תוך איזון ראוי בין מכלול הגורמים, לרבות גובה הכנסות שני ההורים, רמת החיים לה הורגלו, צרכי הקטינים וכיו"ב. וכה כתבה כב' השופטת יעל וילנר בפסק הדין:

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

"ככלל, בשים לב לאמור לעיל ולמכלול השיקולים הרלבנטיים אותם יש לשקול במקרים אלה, ומבלי לקבוע מסמרות בעניין, נראה לי נכון להעמיד את שיעור ההפחתה במזונות האב במקרים של משמורת משותפת בכ- 25% מסכום המזונות שהאב היה מחויב בו, לו היו הקטינים נתונים למשמורתה הבלעדית של האם" (ההדגשות שלי – א.א.א).

33. בפסק הדין דלעיל הודגש כי בחינת שיעור הפחתת דמי המזונות במקרים של משמורת משותפת תיעשה בזהירות. השופטת וילנר התריעה כי על בתי המשפט לעמוד על המשמר ולוודא שהסדר המשמורת המשותפת מבוסס על כנות ומיושם באורח המאפשר דאגה אמיתית לצורכי הקטינים על כל המשתמע מכך.

34. בתמ"ש 16785-09-12 ס.ר. נ' ד.ר. (פורסם בנבו, מיום 11.12.2013), נאמר כי אין מקום לחשש שהועלה בפרשת פלוגית ולפיו הפחתת שיעור המזונות תהווה תמריץ כלכלי לאבות בעניין המשמורת המשותפת. סג"נ, כב' השופט יעקב כהן, סבר כי על-פי נוסחת החישוב שקבעה כב' השופטת וילנר, לא זו בלבד שהאב אינו זוכה להקלה כלכלית במשמורת משותפת, אלא הנטל הרובץ על כתפו גדול מהנטל בו היה נושא אילו ילדיו היו נמצאים במשמורת בלעדית של האם. זאת, משום שלבד מנשיאה בהוצאותיהם של הילדים בשיעור 75% בבית אמם, האב מחויב לדאוג לילדיו לקורת גג, למזון ולשאר צרכיהם גם במחצית הזמן שהם נמצאים עמו.

35. במרוצת השנים, על מנת להביא לשוויון בנטל דמי מזונות ילדים, נקבע בפסיקת בתי המשפט כי יש להקטין מחד גיסא את שיעורם של הרכיבים המוגדרים כצרכים הכרחיים ולהגדיל מאידך גיסא את שיעורם והיקפם של הרכיבים מדין צדקה אשר חלים על שני ההורים, בשים לב ליכולותיהם הכלכליות ולהכנסותיהם.

36. חיוב האם במזונות מדין צדקה ללא תלות בשאלת גילם של הילדים בא לידי מימוש בע"מ 1102/06 ד' מ' נ' מ' א' ע' (פורסם בנבו, מיום 28.5.2007). כב' השופט משה דרורי, כתוארו אז, קבע כי מכוח עיקרון השוויוניות השתתפות האם מדין צדקה תהיה בהתאם להכנסתה הפנויה לאחר סיפוק צרכיה-שלה. השופט דרורי הבהיר כי: **"הוצאות חריגות ישולמו על-ידי שני ההורים, כאשר בדרך כלל החלוקה ביניהם היא שוויונית, אך במקרים בהם יש פערי הכנסה משמעותיים, מן הראוי לחייב אותו ההורה שהכנסתו הפנויה (לאחר תשלום המזונות) גבוהה יותר, בחלק יחסי גבוה יותר של אותן הוצאות חריגות"**.

37. בתמ"ש 16785-09-12 שהוזכר לעיל, פסק כב' סגן הנשיא, השופט יעקב כהן כי במשפחות שבהן

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

המטלות נחלקות בין שני ההורים באופן שווה, אין מקום לחייב את האב בתשלום דמי מזונות הקטינים לידי האם.

נקבע בפסק הדין כי חיוב אחד ההורים בדמי מזונות בהתקיימות משמורת משותפת אמור להיעשות במקרים שבהם קיימים בין ההורים פערים כלכליים משמעותיים, או אז יש לאזנם בזהירות רבה כדי להימנע מפגיעה בטובתם וברוחותם של הקטינים.

38. עיקרון השוויוניות עמד גם לנגד עיניו של כב' השופט יהורם שקד, בתמ"ש 49165-10-10 פלוגים נגד פלוגי (פורסם בפדאור, מיום 5.8.2013), שם בחן כב' השופט יהורם שקד את שיעור ההכנסות הפנויות של כל אחד מההורים. לאחר שקיזז את הצרכים ההכרחיים בהם חויב האב מסך הכנסותיו, מצא השופט שקד כי הכנסותיה הפנויות של האם גבוהות מאלה של האב. לפיכך, האם חויבה ב-80% מהצרכים מדין צדקה, בעוד שהאב חויב ב-20% בלבד. יצא שחיוב האב במזונות ההכרחיים קוזז באמצעות הכספים שעל האם היה להשיב לאב עקב ההוצאות מדין צדקה. בסופו של יום, האב לא חויב בתשלום המזונות לידי האם.

39. גישה אחרת הועלתה בע"א 367/02 פלוגי נגד נ' פלוגית (פורסם בפדאור, מיום 22.5.2003). כב' השופט חנה בן-עמי, כתוארה אז, הטעימה כי במקרים חריגים שבהם דיני המזונות המסורתיים אינם נותנים מענה ראוי, ניתן להחיל את דיני היורש במשפט העברי, המצויים ברמה נורמטיבית גבוהה יותר מדיני המזונות ויש בהם כדי להוות מכשיר לתיקון עיוותים.

40. סיכומם של דברים: ערה אני להוראות הדין האישי שלפיהן מחויב האב במזונות ההכרחיים של הקטינים, ברם, בנסיבות הספציפיות של תיק זה בלבד ולצורך הכרעה בתיק זה בלבד, ומקום שבתיק זה קיימת משמורת משותפת שנקבעה על ידי ביה"ד הרבני וכאשר השתכרותה והכנסותיה של האם גבוהות מאלה של האב, ראוי ונכון כי יצא האב ידי חובתו במימון הוצאות חייהם של הקטינים בהתאם להוראות הדין האישי החל עליו ללא צורך בתשלום דמי מזונות הקטינים ישירות לידי האם ומן הראוי לאפשר לאב לשאת באופן ישיר בחלק ממזונותיהם של הילדים בהתאם לזמן בו הם שוהים עמו.

היקף הכנסות הצדדים

השתכרות האם

41. האם עובדת זה 14 וחצי שנים ב..... בתפקיד, ובכתב התביעה טענה כי הינה משתכרת כ-10,000 ₪ נטו בחודש. האם צירפה לכתב התביעה ארבעה תלושי שכר

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

המתייחסים לחודשים מאי-יולי 2011, וכן תלוש שכר המתייחס לחודש ינואר 2012.

42. בתצהיר עדות ראשית שהגישה האם ביום 11.5.2014, היא טענה כי הינה משתכרת בין 12,000-11,000 ₪ נטו בחודש (סעיף 21 לתצהיר). בדיון ההוכחות שנערך ביום 25.5.2014 (להלן: "הדיון") הציגה האם תלושי שכר עדכניים המתייחסים לתקופה שבין מאי 2013 לאפריל 2014.

43. ב"כ האב ביקש להפנות את בית המשפט לכך שהאם ציינה בהרצאת הפרטים שהגישה כי שכרה החודשי הינו 15,317 ₪ ברוטו, כאשר סכום הנטו הינו 11,211 ₪. האב עצמו ציין כי בחינת תלושי השכר שצירפה האם במסגרת בקשתה לצירוף והשלמת מסמכים מיום 16.12.2012 מגלה כי הכנסתה החודשית הממוצעת של האם לשנת 2012 נאמדה ב-11,672 ₪, ולאחר ניכויים שונים בהם קרנות ביטוחים הופקד בחשבון הבנק של האם שכר של 11,481 ₪.

44. לשיטתו של האב, בחינת תלושי השכר של האם בשלוש השנים האחרונות מלמדת על צמיחה עקבית בהכנסותיה של האם. טענה זו יש לה במה להיתמך, שכן השוואה בין תלוש השכר של האם ממאי 2011 לזה של אפריל 2014 מלמדת על גידול הכנסתה החודשית בסכום של 2,454 ₪ נטו. בחקירתה הנגדית האם לא התכחשה לנתונים, אולם הפנתה לנסיבות שבעטיין נוצר הפער בין שכרה לבין שכרו של האב.

"ש. בהרצאת הפרטים שהגשת לבית המשפט וצירפת אותה לכתב התביעה אמרת שההכנסה נטו היא 11,214 ₪ כאשר ההכנסה שלך נטו גבוהה יותר, נכון?
ת. נכון.

ש. עשיתי חישוב של ההכנסה שלך בעקבות 12 התלושים ואני רואה שההכנסה שלך ברוטו הממוצעת היא 16,611 ₪. ההכנסה נטו היא 14,048 ₪ ולחשבון מופקד כל חודש בממוצע 13,123 ₪?
ת. לא חישבתי ממוצע.

ש. ההכנסה שלך ל-12 החודשים האחרונים היא יותר גבוהה מההכנסה של אלמוני ב-4,000 ₪ לחודש, נכון?
ת. אתה מנסה להטעות. אסביר למה אני מתכוונת, בזמן שאני מנסה להעלות את משכורתי בכל כוחי על מנת לכלכל את ילדיי. כיום, בשנה הנוכחית רק אני דואגת להוצאות החינוך. אלמוני הוריד את משכורתו מאחר ומהיום שהוא הגיש את התביעה לגירושין הפסיק לעבוד בשכר. עבודה אשר ביצע במשך כל שנות עבודתו, זה מסביר את הפער."

(עמ' 18 שורות 2-14 לפרוטוקול הדיון מיום 25.5.2014).

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

45. האם מציינת כי מדי חודש מנוכה מחשבונה סכום של 1,300 ₪ בגין הלוואה בסך 30,000 ₪ שנטלה מבנק יהב לצורך רכישת תכולה בסיסית לדירתה השכורה (העתק פירוט ההלוואה צורף כנספח 3 לתצהיר). האם טענה אף כי נטלה הלוואה מאמה, אך לא המציאה לכך סימוכין.
46. לזכות האם הצטברו במרוצת השנים זכויות סוציאליות במסגרת עבודתה, כגון קרן השתלמות וקופת גמל, וברי כי יש להביא נתונים אלה בחשבון בעת קביעת שיעור המזונות.
47. על סמך מכלול הנתונים שנפרש לעיניי, ובכלל זה חישוב ממוצע תלושי השכר שהוגשו לתיק, אני אומדת את הכנסתה החודשית של האם לצורך קביעת שיעור המזונות בסך של 12,500 ₪ נטו.

השתכרות האב

48. האב עובד כ.... מזה כ-19 וחצי שנים. אל כתב ההגנה הוא צירף תלושי שכר המתייחסים לתקופה שבין מאי 2011 לאפריל 2012 בלבד. ביום 26.3.2014 הגיש האב תצהיר עדות ראשית ובו הוא טען כי הכנסתו החודשית המעודכנת עומדת על 9,415 ₪ נטו. האב הציג בדיון מיום 25.5.2014 תלושי שכר עדכניים המתייחסים לתקופה שבין מאי 2013 לאפריל 2014.
49. בדיון טענה ב"כ האם, כי האב הצהיר בפני משרד הרווחה ב.... כי שיעור שכרו החל מינואר 2013 הוא מעל 13,000 ₪. האם עצמה טענה כי לאב קיימת אפשרות להגדיל את שכרו בעבודות בשכר במסגרת תפקידו, אך הוא נמנע מלעשות זאת על מנת להקטין את היקף שכרו לצורך חישוב שיעור המזונות. האב כפר בטענה זו והסביר כי אינו יכול יותר לבצע תפקידים נוספים בשכר בהיותו נדרש לשהות עם הקטינים ולטפל בהם. בחקירתו הנגדית, דבק האב בטענתו כי שיעור שכרו הוא זה אשר מופיע בכתב התביעה.

"ש. אני מפנה אותך לחודש אוקטובר, השכר שלך היה נטו 11,123 ₪.
ב-1/13 – 11,607 ₪. ב-5/13 – 13,384 ₪ נטו. ביוני 13,334 ₪. בכל השנה
הזאת אין חודש שזה פחות מ-11,000 ₪ נטו. תראה את נספח 27 ותגיד לי
האם זה נכון או לא נכון?

ת. לא. יש גם.

ש. תפנה אותי לחודש שהוא מתחת לזה?

ת. חודש 9/12 – נטו 8,309 ₪. ב-10/12, לאחר ההורדות 8,849 ₪, לאחר הורדות

של הלוואות ביטוח בריאות, פניקס, קרן השתלמות.

ש. לידיעתך, חישבתי את המשכורות לשנת 2012, ההכנסה הממוצעת שלך הייתה

11,391 ₪. אז אתה לא מרוויח 9,000 ₪ ברוטו?

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1 ת. אחרי הניכויים ואחרי הכול הכוונה להלוואות, ביטוח בריאות וביטוח שיניים.

2 אחרי כל הניכויים נשאר לי 8,600 ₪, 8,800 ₪.".

3 (שם, עמ' 24, שורות 15-25).

4
5 50. טוענת האם כי לאב זכויות רבות ממקום עבודתו ובהן חסכוניות, קופות גמל, זכויות פנסיה
6 ופיצויים, ויש להביא זכויות אלה בחשבון בעת קביעת שיעור שכרו של האב. עוד טוענת האם כי לאב
7 קיימים מספר חשבונות בנק, חסכוניות וזכויות כספיות נוספות, אולם לדבריה אין ביכולתה לדעת
8 באילו סכומים מדובר. האם מוסיפה כי על-פי הידוע לה האב מנהל חשבון בבנק יהב בשדרות
9 רוטשילד בתל-אביב, אולם דבריה לא נתמכו בראיות כלשהן. מנגד, האב הבהיר כי ברשותו חשבון
10 אחד ויחיד בבנק יהב סניף יפו, וחשבון זה מצוי במשיכת יתר.

11
12 51. בכתב התביעה טענה האם כי נודע לה שהאב משך כספים מקרן ההשתלמות הרשומה על שמו
13 בסכום שהוערך על-ידה בעשרות אלפי שקלים (האב טען בדיון כי מדובר בסכום של 50,000 ₪). האם
14 סבורה כי יש לה זכויות בכספים אלה ויש להביאם בחשבון בחיוב האב בתשלום המזונות. האב
15 הסביר כי נאלץ למשוך אותם הכספים בשל החיובים הרבים המוטלים על כתפיו. מעבר לכך, האב
16 טען כי גם האם משכה מקופת חיסכון סכום שהוערך על-ידו ב-37,500 ₪, ואשר נועדו כלשונו לשם
17 הנאותיה ובילוייה.

18
19 52. לעניין המשכנתה, האב טען בכתב התביעה כי התשלום החודשי הינו 3,753 ₪, בעוד שיתרת
20 החוב לסילוק ההלוואה עומדת על 150,000 ₪. לשאלת בית המשפט, השיב האב בדיון כי התשלום
21 החודשי תפח ומגיע כיום לכדי 3,880 ₪, בעוד שהיתרה העדכנית לסילוק הלוואת המשכנתה עומדת
22 על 90,219 ₪ (עמ' 28, שורה 10 לפרוטוקול). יצוין כי האב לא צירף דוח יתרת סילוק של חוב
23 המשכנתה. זאת ועוד, האב טען כי הוא נושא בהחזר חודשי בסך 731 ₪ בגין שתי הלוואות שיכון
24 ודיר שיתרתן הכוללת הינה 36,989 ₪.

25
26 53. האב טען כי יתרת חובו בבנק, נכון ליום 12.5.2014, עומדת על 24,972.27 ₪. לשאלת בית
27 המשפט מהו סכום החוב של האב בתיק ההוצל"פ שפתחה נגדו האם, השיב בא כוחו כי בתיק האמור
28 לא קיים חוב נכון להיום (עמ' 28, שורה 14 לפרוטוקול).

29 ב"כ האב סיפר כי האב נאלץ ליטול הלוואה מבנק יהב בסכום של 42,000 ₪ לצורך סילוק חוב
30 ההוצל"פ ולצורך כיסוי חלק מהוצאותיו ומהוצאות הקטינים. לדברי ב"כ האב, ההחזר החודשי
31 שמשלם האב בגין ההלוואה הינו 1,004 ₪. הוא ביקש להזכיר כי ההחזר החודשי של ההלוואה
32 מתווסף להחזר שהאב משלם בגין ההלוואות שניטלו לטובת רכישת הדירה.

33
34 54. לנוכח כל המפורט לעיל, ובכלל זה לאחר חישוב ממוצע תלושי השכר שהוגשו לתיק, אני אומדת

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

את הכנסתו החודשית של האב לצורך קביעת שיעור המזונות בסכום של 9,700 ₪ נטו בחודש.

הוצאות בגין צרכי הקטינים

55. בכתב התביעה עתרה האם למזונות בסך 10,050 ₪ בחודש עבור צרכיהם של שלושת הקטינים, לרבות מדור והוצאותיו. כמו כן, האם מבקשת לחייב את האב במחצית מההוצאות הרפואיות של הקטינים אשר אינן כלולות בביטוח הרפואי שלהם. מנגד, האב טוען כי הסכומים שהאם תובעת הוגשו בחוסר תום לב בהיותם מופרכים ומשוללי יסוד. בניסיון לחזק את דבריו, האב מציין כי סכום המזונות שתובעת האם עולה אף על שכרו החודשי.

56. מקובלת עליי עמדתו של האב כי האם לא השכילה להוכיח את סכום התביעה על שלל רכיביו, כנדרש בתביעת מזונות. אמנם, האם צירפה לתצהיר העדות הראשית (כאמור, מיום 11.5.2014) קבלות ואסמכתאות שונות באשר להוצאותיה עבור הקטינים, אולם מעיון בנספחים עולה כי אין בהם כדי לאמת את הסכומים במלואם כפי שנטענו על-ידי האם. למעלה מכך אציין, כי חלק לא מבוטל מהסכומים אין לו כלל על מה להישען, הגם שטענת האב בדבר הצורך בחלוקת הוצאות הקטינים באופן שווה בינו לבין האם אינה טענה בעלמא ויש ליתן לה משקל.

57. בחישוב הצרכים של הקטינים בתיק שבפניי יש להביא במכלול השיקולים את העובדה שמדובר כאמור במשמורת משותפת, כפי שבאה לידי ביטוי בהוצאות הכלכליות של ההורים. במקרה דנא, הקטינים נמצאים אצל הוריהם בחלוקה שווה. יש לבחון את צרכיהם של הקטינים בהתאם לפירוט שהעלתה האם בכתב התביעה ובהמשך בתצהיר העדות הראשית, בלי להתעלם מטענת האב כי הוא נושא ישירות בחלק ניכר מההוצאות.

הקטין 1

58. בכתב התביעה האם מבקשת לחייב את האב במזונות עבור הצרכים של X, הוא הקטין 1, בסכום של 3,470 ₪ לפי הפירוט הבא:

מזון 1,000 ₪; תרופות 400 ₪; ביגוד 200 ₪; הנעלה 200 ₪; חינוך, ספרים ואגרות טיולים 200 ₪; חוג אופניים מיוחד 200 ₪; חוג שירה "כוכב נולד" 200 ₪; צהרון 220 ₪; טלפון 150 ₪; ימי הולדת 100 ₪; דמי טיפול 600 ₪.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

59. X, כאמור בן ה-12 וחצי, הוא הבן הבכור. הוא לומד בחינוך מיוחד וסובל מפיגור שכלי וממחלת האפילפסיה. מעת לעת X לוקה בהתקפים ומטופל על-ידי תרופות. מהסכום הכולל שתובעת האם עבורו היא הפחיתה 2,000 ₪ המתמצים בקצבת הנכות המשתלמת ל-X; קצבה זו מועברת הלכה למעשה לחשבונה של האם מינואר 2013. אשר על כן, האם אמדה את צרכיו של X בסכום של 1,470 ₪. יודגש שוב, כי האם קיזזה 2,000 ₪ מסך הצרכים של X, אולם הסכום המעודכן של קצבת הנכות (נכון למועד פסק דין זה) הינו 2,561 ₪.

60. דין הוא שקצבה מטעם הביטוח הלאומי המשתלמת לקטין נועדה במהותה למימון צרכיו של הקטין, ולא למימון צרכי מי מהוריו. עם זאת, הלכה היא כי סכום הקצבה ניתן לקיזוז מסך המזונות שעל האב לשלם עבור הקטין (ראו: ע"א 254/76 ינקוביץ נ' ינקוביץ, פ"ד לא(3) 169 (1977); ע"א אגלזיאס נ' אגלזיאס, פ"ד לד(4) 529; ע"מ 121/04 ס.י. נ' ס.ק (פורסם בנבו, מיום 26.11.2006).

61. סבורתני כי בנסיבותיו של התיק שבפניי, כאשר ההורים חולקים משמורת משותפת שנקבעה על ידי ביה"ד הרבני וכאשר סך ההשתכרות של האם עולה על סך ההשתכרות של האב, ראוי כי קצבת הנכות המשולמת לקטין 1 וכן קצבת המל"ל תועבר לידי האם והאב באופן שוויוני.

62. בצדק טוען האב כי האם לא הזכירה בטבלת ההוצאות בכתב התביעה את הצורך של הקטין 1 במטפלת צמודה, עניין אשר הועלה על ידי האם בדיון מיום 2.9.2012 (עמ' 2, שורות 8-13). לא מצאתי אף כל ביסוס לטענת האם כי הינה משלמת 900 ₪ בחודש עבור חונך לקטין 1.

האם הפנתה בתצהיר העדות הראשית (סעיף 15ב) לנספח 9 על מנת שניתן יהיה להיווכח באמיתות טענתה, אולם כל אשר צורף לעיוני הוא במסמך ערוך בכתב יד משנת 2012 (!) ובו מתואר על-ידי גברת בשם _____ (ולא על-ידי החונך!) כי השגיחה על הקטין 1 באופן צמוד וקיבלה תמורת זאת סכום של 2,000 ₪.

63. גם טענתה של האם כי הינה נושאת בתשלום התרופות האפילפטיות של הקטין 1 בסכום של 250 ₪ לחודש לא הונחה על יסודות עובדתיים איתנים שכן עיון בתדפיסי כרטיסי אשראי, לשם הפנתה האם את בית המשפט על מנת שייווכח בהוצאתה החודשית, לא העלה כל ממצא עובדתי; בתדפיסי כרטיסי האשראי לא אותרה ולו שורת חיובים אחת בהקשר של רכישת תרופות ו/או מצרכים רפואיים.

64. יחד עם זאת, האם הציגה אישור מיום 11.11.2013 המעיד על תשלום עבור הימצאות הקטין במועדונית. בדוח פירוט חיובים אשר נלווה לאישור אפשר להיווכח כי האם שילמה עבור חודש

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1 אפריל 2013, וכן עבור חודשים ספטמבר ואוקטובר 2013 סך כולל של 1,700 ₪.
2 כמו כן, האם צירפה לתצהיר העדות הראשית קבלות בסכומים שונים מאת עובדת סוציאלית בשם
3 _____, אולם באותן קבלות לא מצוינים תאריכים ומועדים, וכן לא פורט סוג הטיפול שבגינו
4 התקבל התשלום.

5
6 65. מנגד, האב צירף לכתב ההגנה חשבונית עסקה על סך 1,500 ₪ המתייחסת לתשלום חוג
7 האופניים של X. ברם, בחשבונית לא מצוינת התקופה שבגינה ניתן התשלום. לדברי האב, המדובר
8 בסכום עבור שנה כאשר כל תשלום מסתכם ב-150 ₪. האב אף צירף לכתב ההגנה דוח מפורט עבור
9 תרופות שרכש עבור הקטין 1, אם כי הדוח מתייחס לתקופה שבין ינואר-מאי 2012.

10
11 66. ראוי להדגיש כי חלק ניכר מהוצאותיו של הקטין אשר פורטו על-ידי האם הינו מדין צדקה (חוג
12 אופניים, חוג שירה, הוצאות טלפון, ימי הולדת וכיו"ב). הלכה היא כאמור שחיוב במזונות ילדים
13 מתחת לגיל 15 מעבר לצרכיהם ההכרחיים, וחיוב במזונות קטינים מעל גיל 15, הינו חיוב מדין
14 צדקה (ראו: פרשת פורטוגז) ויש להחיל אותו על שני ההורים בהתאם להכנסותיהם וליכולותיהם
15 הכלכליות.

הקטינות 2 ו-3

16
17
18
19
20 67. האם עותרת לחיוב האב במזונות עבור הצרכים של Z ו Y, הן הקטינות 2 ו-3, בסכום של 6,000 ₪
21 לפי הפירוט הבא:

22
23 מזון 1,500 ₪; ביגוד 400 ₪; הנעלה 200 ₪; חינוך, ספרים ואגרות טיולים 500 ₪; שיעורים פרטיים
24 1,000 ₪; הוצאות נופש 500 ₪; בילויים 300 ₪; טלפון 200 ₪; ימי הולדת 200 ₪;
25 דמי טיפול 1,200 ₪.

26
27 68. לטענת האם, הקטינות אובחנו כלקויות למידה ובמסגרת הוראה מתקנת כל אחת מהן נזקקת
28 לקבלת שיעורים פרטיים לפחות פעם בשבוע. על-פי האם, עלות סך השיעורים הינה 1,000 ₪ בחודש.
29 האם צירפה לתצהיר העדות הראשית אישור בכתב של הגברת דורית קמרי, מאבחנת דידקטית, על
30 אודות נחיצותם של השיעורים הפרטיים לצורך התפתחותן של הקטינות.

31 כמו כן, האם צירפה קבלות אחדות על סכומים ששילמה בגין השיעורים, אולם הסכומים אינם
32 אחידים ואף אינם מגיעים לכדי 1,000 ₪ בחודש. האם מביאה את דבריה של המאבחנת כי האב נהג
33 כלפיה וכלפי בעלה שלא בכבוד וגרם, לעת עתה, להפסקת השיעורים. מכאן, ניתן לקבל הסבר מדוע
34 הקבלה האחרונה שהציגה האם בגין השיעורים הפרטיים הינה מיום 24.6.2013.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

69. האם מציינת כי הקטינות משתתפות בחוג "חצב", אולם רכיב זה לא נכלל בטבלת הצרכים בכתב התביעה. כך או כך, לטענת האם ההוצאה על כל אחת מהקטינות מסתכמת ב-2,000 ₪ לשנה. עוד טענה האם כי בשל קשיי הלמידה של Z ו- Y , הן משתתפות מדי שנה בשני מחזורים של קייטנות בעלות 2,000 ₪ לכל קטינה ולכל מחזור. בסך הכול, טענה האם, כרוכה השתתפותן של Z ו- Y בקייטנות בסכום של 8,000 ₪ לשנה.

70. האב טוען כי דברי האם אינם מדויקים והפנה את בית המשפט לכך שהאם ציינה בסעיף 7 לכתב התביעה כי עלות חוג "חצב" עבור שתי הקטינות מגיעה לכדי 2,000 ₪, בעוד שבסעיף 29 לכתב התביעה נאמר כי עלות החוג בשנה הינה 200 ₪. לטענת האב, הנתונים הסותרים שמסרה האם מעידים על חוסר התמצאותה בהוצאות הכלכליות שצורכות הקטינות. האב מבהיר כי עלות החוג לשנה עבור כל אחת מהקטינות הינה 220 ₪ בלבד. לצורך חיזוק דבריו, האב הציג שתי קבלות על סך 220 ₪ לקטינה, אם כי ראוי לציין שהקבלות אינן מהעת האחרונה. האחת, מיום 23.11.2011; השנייה, מיום 21.12.2011.

71. באשר להוצאות בגין הקייטנות, האם הציגה קבלה יחידה על סך 1,427 ₪ המתייחסת לחודשים יולי-ספטמבר 2013. ברי כי לא ניתן לקבוע ממצאים על סמך קבלה אחת, הגם שנקוב בה שמה של אחת הקטינות בלבד, Y .

72. טענה נוספת של האם בעניין הוצאות הקטינות מתייחסת לתשלומי בית הספר והוצאות חינוך בסך כולל של 5,000 ₪ בשנה. האם צירפה מקבץ של קבלות ממועדים שונים ומהן אפשר להתרשם כי הוציאה עבור הקטינות סכום המתקרב לזה שנקבה בו. גם טענת האם כי שילמה אגרת בית הספר עבור שלושת הקטינים זכתה לגיבוי בכתובים.

73. עם זאת, האם לא הצליחה להוכיח כי היא מוציאה 800 ₪ בחודש עבור ביגוד והנעלה לשלושת הקטינים. זאת ועוד, טענתה של האם כי היא משלמת מדי חודש סכום מצטבר של 400 ₪ עבור מריטת שיערות מגופן של הקטינות בשל בעיה הורמונאלית, לא נתמכה בראיות של ממש. האם צירפה חשבונית אחת בלבד הנושאת את שמה של Y , אולם לא מצוין בחשבונית התאריך המלא והסכום הנקוב בה אינו עולה על 100 ₪. טענה נוספת של האם, אשר מטבע הדברים קשה להוכחה, היא בדבר הענקת דמי כיס לקטינות בסך 300-400 ₪ בחודש.

74. לנוכח כל המפורט ומהאמור לעיל, לא ניתן לקבל את טענת האם באשר להוצאות עבור צרכיהן של הקטינות. האם לא הציגה תשתית עובדתית מלאה ומפורטת אשר יש בה כדי לשקף נכונה את היקף צרכיהן של הקטינות.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

הוצאות מדור והחזקתו

75. בכתב התביעה עתרה האם לחיוב האב בחלקם של הקטינים במדור והחזקתו בסך 3,127 ₪ לפי שיעור של 50%. אלא שמאז הגשת התביעה, האם עזבה את דירת הצדדים ושכר הדירה באזור סמוך. האם מציינת כי עלות המדור והחזקתו מסתכמת ב-6,000 ₪ בחודש: שכר דירה חודשי בסך 4,700 ₪ לחודש והוצאות אחזקת מדור בסך 1,300 ₪ לחודש. כנדרש ממנה, האם הציגה הסכם שכירות והסכום המופיע בו אכן תואם לזה שבו נקבה, כאשר תוקף ההסכם הוא מיום 1.1.2014 עד 31.12.2014.

76. אשר להוצאות החזקת המדור, האם לא פירטה בתצהיר העדות הראשית את עלויותיה בדירה ונקבה כאמור בסכום כולל של 1,300 ₪. עם זאת, האם צירפה אסמכתאות וקבלות המתייחסות להוצאותיה החודשיות ועיון בהן מעלה את הנתונים הבאים: תשלום חשמל בסך 2,055 ₪ לחודשיים (יצוין כי החשבון מתייחס לחודשים יולי-ספטמבר 2013 בהם צריכת החשמל של האם זינקה בצורה משמעותית ביחס לחודשים קודמים); תשלום ארנונה בסך 620 ₪ בממוצע לחודשיים; תשלום חשבון מים בסך 265 ₪ בממוצע לחודשיים; תשלום כבלים בסך 256 ₪ לחודש; תשלום טלפון קווי בסך 73 ₪; תשלום גז בסך 75 ₪ בממוצע לחודש.

77. ידועה הפסיקה לפיה כי כאשר מדובר בשלושה קטינים האב יחויב בהיקף של 50% מהוצאות המדור והחזקתו, כך שבמקרה דנן מצאתי לחייב את האב לשאת בתשלום כולל עבור רכיב המדור בסך של 3,000 ₪.

78. בטענותיה, האם מזכירה חזור ושנה כי נאלצה לעזוב את דירת הצדדים שהינה בבעלות משותפת. ב"כ האם טענה כי האב מסרב לבצע פירוק שיתוף בדירה (עמ' 29, שורה 8 לפרוטוקול הדיון מיום 25.5.2014).

האם טוענת כי דירת הצדדים פטורה מתשלום משכנתה, או לחלופין שהאב משלם ממשכורתו את תשלום המשכנתה של דירת הוריו בראשון-לציון כדי להקטין בכך את הכנסותיו הפנויות. מנגד, האב טוען כי דירת הצדדים נרכשה מחלק הארי של הכספים שקיבל בגין מכירת הדירה הקודמת שהייתה רשומה על שמו. ב"כ האב הבהיר כי מרשו יהיה מוכן לפירוק שיתוף הדירה לפי נוסחת חלוקה באחוזים של 60:40 לטובתו (עמ' 7, שורות 6-7 לפרוטוקול הדיון מיום 10.3.2013).

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

79. אבהיר כבר עתה כי אין בכוונתי להתערב בסכסוך בין הצדדים סביב חלוקת הרכוש, היות שתביעה בסוגיה זו מתנהלת בבית הדין הרבני. עם זאת, צודקת האם בטענתה כי הוצאות המדור שבהן מחויב האב אינן פוחתות בשל העובדה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת. עמדה על כך כב' השופטת וילנר בע"מ 318/005 :

"עיקר ההוצאה בגין מדור – שכר דירה וארנונה – אינו תלוי במספר הימים בהם מתגוררים הקטינים בדירת האם. לפיכך, אין להפחית חלק זה של מזונות הקטינים מחלקו של האב, על אף שמדובר במשמורת משותפת".

80. בעניין שבפניי יש לחייב את האב לשאת ב-50% משכר הדירה ששכרה האם למגוריה עם הקטינים נוכח העובדה שהוא ממשיך, בניגוד לרצון האם, להתגורר בדירה שעל פני הדברים הזכויות בה שייכות לשני הצדדים. מטעם זה כשלעצמו ניתן לחייב את האב בתשלום מחצית משכר הדירה אותה שוכרת האם.

81. ערה אני לכך שבתי המשפט נוהגים לעתים להביא במכלול שיקוליהם את העובדה שבמשמורת משותפת האב נושא ממילא בהוצאות 50% מדמי מדור הקטינים בעת שהם נמצאים במחיצתו, ועל כן אין מקום לחייבו מעבר לכך (ראו: תמ"ש 10-10-49165 לעיל). בענייננו, אין לקבל את העובדה שהאב יישאר להתגורר בדירת הצדדים ולא יחויב בחלקם של ילדיו בהוצאות המדור עת נמצאים הם בחזקת האם.

82. מהטעמים שהובאו לעיל, ולנוכח העובדה שהקטינים נמצאים במשמורת משותפת של הוריהם, נחה דעתי כי יש לחייב את האב בגין רכיב המדור בסך כולל של 3,000 ₪ בחודש.

קביעת המזונות וחלוקת הנטל בין הצדדים

83. מכלול הנסיבות הביא אותי למסקנה כי השארת דמי המזונות הזמניים כפי שנקבעו על ידי כב' השופטת מילר בהחלטתה, היינו: 3,850 ₪ לחודש והפיכתם לדמי מזונות קבועים בשעה שהאם משתכרת בשיעור גבוה מזה של האב והצדדים חולקים משמורת משותפת על ילדיהם – תפגע, בנסיבות תיק זה, בערכי הצדק ובעיקרון השוויון, שהם מאבני היסוד של כל חברה נאורה ומתוקנת.

84. יפה לעניינינו פסיקתו ופרשנותו של כב' סג"נ השופט כהן (תמ"ש 12-09-16785 לעיל) בעניין

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

1 הוראות החוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), תשי"ט-1959. כב' השופט כהן סבור כי הואיל והדין
2 האישי אינו מחייב את האם לשאת במזונות ילדיה, חל לגביה סעיף 3 (ב) לחוק, בו נקבע כי :
3 **" אדם שאינו חייב במזונות הילדים הקטינים שלו..... לפי הוראות הדין האישי החל עליו.... חייב**
4 **במזונותיהם, והוראות חוק זה יחולו על מזונות אלה."**

5 לעניין משמעות סעיף זה, סג"נ השופט כהן מציג דוגמה קולעת : על פי הדין האישי, אב יהודי שנולד
6 לו בן מנוכריה פטור מתשלום מזונות, אך ברי כי לא ניתן לפוטרו כלל מתשלום מזונות של בנו ויש
7 לחייבו מכוח סעיף 3(ב) לחוק. מכאן, נוצר לגישתו של השופט כהן המקור לחבותה של האם במזונות
8 ילדיה.

9
10 כך גם, בפסק דינו של כב' השופט שאול שוחט בתמש 80801-01 ד.ד. נ' כ.א נקבע כי חובתו של
11 הנתבע כיהודי כלפי הקטין, בנו מן הנוכריה, הינה על פי החוק לתיקון דיני משפחה(מזונות), תשי"ט-
12 1959 ובנוסף נקבע כי בהתאם לס' 3 א' לחוק זה, אביו ואמו של הקטין חייבים במזונותיו וללא
13 התחשבות בשאלה בידי מי מוחזק הקטין, יחולו המזונות על הוריו של הקטין בשיעור יחסי
14 להכנסותיהם מכל מקור שהוא.

15
16
17 85. הדעת נותנת כי יש להותיר בידי האב אמצעי קיום ראויים למחייתו ולמחיית הקטינים עת
18 נמצאים אלה בחזקתו, שאחרת תיפגע טובתם.

19
20 86. הטלת נטל כלכלי על האב מעבר לנטל שממילא רובץ עליו במחצית הזמן שהילדים עצמו
21 ובהשתתפות בשכר הדירה של האם עם אמם, עלולה להקשות עליו להשקיע את כל זמנו ומרצו
22 בטיפול בילדים והדבר עלול לפגוע בטובת הקטינים כאשר הגורמים המקצועיים הנוגעים בדבר
23 סבורים שטובת הקטינים לשהות עם אביהם בחצי מהזמן במשמורת משותפת.

24
25 87. לצורך השלמה, ייאמר כי המשמורת המשותפת בתיק זה נקבעה על ידי בית הדין הרבני.
26 יחד עם זאת, ולנוכח החשש שעמדה עליו כב' השופטת וילנר בעניין ניצול של המשמורת המשותפת
27 לשם הפחתת דמי המזונות של אב, חשוב להדגיש כי אין להקיש מהמקרה שבנידון על אופן קביעת
28 המשמורת המשותפת במקרים שבוא יבואו בעתיד, ולמותר לציין כי כל מקרה נבחן לגופו ובשים לב
29 למכלול נסיבותיו.

30
31 88. מכל האמור לעיל, התוצאה היא שבנסיבות המיוחדות לתיק זה אני קובעת כי האב והאם יישאו
32 בחלקים שווים בכל הוצאותיהם של הקטינים ובכללן : הוצאות ביגוד והנעלה, הוצאות רפואיות, הן
33 לגבי אלה הנכללות בסל ביטוח בריאות ממלכתי והן לגבי אלה שאינן נכללות בסל הביטוח ; הוצאות

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

חינוך, שיעורי עזר/שיעורים פרטיים, טיולים שנתיים, חוגים וקייטנות. היה והצדדים יקבלו החזר ממוסד כלשהו בגין הוצאה עבור הקטינים, התשלום יהיה לאחר ההחזר שיתקבל וייעשה באופן שוויוני.

89. הוצאות אחרות של הקטינים כגון פנאי ובילויים, ימי הולדת והוצאות טלפון סלולארי, ישולמו על ידי כל אחד מההורים באופן ישיר לטובת הקטינים, בלא שהצדדים יבואו דין וחשבון בגין עלויות אלה.

90. לעניין קצבת הנכות המשתלמת לקטין 1 ולעניין קצבת המל"ל, הרי שהקצבאות תמשכנה להיות מופקדות בחשבונה של האם בניכוי חלקו היחסי של האב. על מנת למנוע התחשבנויות מיותרות, חלקו של האב בקצבאות אלו יקוזז מהתשלום שעליו להעביר לאם בגין חלקם של הקטינים בהוצאות המדור והחזקתו.

סוגית השבתם של הפרשי המזונות

91. משבאה על מקומה סוגית המזונות הקבועים, אדון כעת בבקשתו של האב להשיב לידי את הסכומים שהוציא לטענתו עבור צרכיהם של הקטינים מינואר 2013 ועד מועד חיובו במזונות זמניים ביום 9.4.2013. לטענת האב, עלה בכוחו להוכיח כי בתקופה שבה נפסקו לחובתו מזונות זמניים נשא בכל צרכיהם של הקטינים. האב סבור כי בהתאם לפסיקה יש להביא בחשבון את הסכומים שהוציא עבור הקטינים עת מתקיימת משמורת משותפת.

92. בפסיקה אין עמדה חד משמעית באשר לסוגית השבת דמי מזונות אשר שולמו על-ידי האב ביתר, והעניין מסור לשיקולו של בית המשפט בהתאם לנסיבותיו של כל מקרה. ככלל, אין להשיב מזונות זמניים אלא אם מדובר בפער גדול לעומת המזונות הקבועים, דבר העשוי ללמד על מצג שווא שהעלתה התובעת/האם. הגיונם של דברים כי כספים ששולמו ביתר נצרכו כבר על-ידי הקטינים, ואם תבוצע השבה של כספים אלה עלול הדבר להיות בעוכריהם של הקטינים החוסים בצלה של האם.

93. בע"א 5578/92 שמש נ' שמש (פורסם בנבו, מיום 2.8.1994) נידון מקרה שבו נפסקו מזונות קבועים בסך 1,200 ₪ לעומת מזונות זמניים בסך 2,000 ₪, ועלתה השאלה באשר להחזר ההפרש. כב' הנשיא מאיר שמגר קבע כי החיוב במזונות כפי שנפסקו בפסק הדין יחול מיום הגשת התביעה, כאשר הסכומים ששולמו כמזונות זמניים יקוזזו מסכומים שעדיין בגדר חוב של האב וטרם שולמו, אולם בכל מקרה האם ובנותיה לא יישאו בהחזר של סכומים שכבר

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

שולמו (ההדגשה שלי – א.א.א.).

94. ראו גם בע"מ 4589/05 **פלוגי נ' פלוגי** (פורסם בנבו, מיום 21.11.2005), שם נאמר על ידי כב' השופט אליקים רובינשטיין כי השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט הוא השפעת הקיזוז על רווחת בן הזוג והילדים, והרי לא אחת יארע שהכספים שנפסקו ביתר כבר נצרכו, ואם יקוזזו אחרנית עלול להיווצר מחסור במשפחה (ראו והשוו: ע"א 4322/90 **אדלשטיין נ' אדלשטיין**, פ"ד מו(1), 289, 291).

95. בנידון דידן, טוען האב כי משניתן בבית הדין הרבני תוקף של פסק דין להמלצות שירותי הרווחה ונקבע שהקטינים יהיו במשמורת משותפת, מובן מאליו כי נשא בהוצאותיהם של הקטינים בתקופה שלגביה נפסק כי עליו לשלם מזונות רטרואקטיביים. מקובלת עליי טענת האב כי נשא בהוצאותיהם של הקטינים בחודשים שקדמו להחלטה בדבר חיובו במזונות זמניים, אולם ברי כי מדובר בהוצאות יחסיות במשמורת המשותפת וממילא האב לא פירט כדבעי את הסכומים שהוציא עבור הקטינים.

96. למעלה מן הנדרש, גם אם תמצי לומר שהאב נשא בהוצאותיהם המלאות של הקטינים בתקופה האמורה ושילם דמי מזונות ביתר, הרי שבהתאם לרוח הפסיקה כספים אלה לא ניתנים להשבה הואיל ונצרכו על-ידי הקטינים. וכבר נמצאנו למדים כי במצב של ניצול הכספים לטובת מחייתם של הקטינים, לא יושבו דמי המזונות ששולמו ביתר על מנת לא לפגוע בכלכלת המשפחה.

97. אשר על כן, נדחית בזאת בקשתו של האב להשיב לידיו את הסכומים שאותם חויב לשלם רטרואקטיבית לקטינים באמצעות אמם.

סוף דבר

בנסיבות המקרה דנן של משמורת משותפת שנקבעה על ידי ביה"ד הרבני ופערי הכנסה לטובת האם וקטינים בגילאי 11 ו-13 שאף נקבעו להם קצבאות לכיסוי צרכיהם, הגעתי לכלל מסקנה כי הסכום שבו האב נושא בעת שהילדים מצויים במחצית הזמן בחזקתו בצירוף הסכומים שבהם עליו יהא לשאת כהשתתפות בהוצאות החריגות ובצירוף הוצאות המדור שהוטלו עליו, עולה על כלל צרכי החיים ההכרחיים של הקטינים כמשמעותם בהוראות החוק כפי שפורשו בפסיקת בתי המשפט. זאת ועוד, יש לבחון את חובת החבות של האב במזונות הילדים בהתאם לדין האישי אשר אינו שולל התחשבות בחלוקת זמני השהות של הקטינים בין הוריהם ובנסיבות תיק זה יש להביא עניין זה בחשבון, כמו גם את הכנסות האב והאם וצרכי הקטינים ולאפשר לאב לשאת באופן ישיר בחלק ממזונותיהם של הילדים בהתאם לזמן בו הם שוהים עמו.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

98. לנוכח כל המקובץ ובנסיבות לעיל, הריני פוסקת כדלקמן:

א. כל אחד מהצדדים ישא בעצמו ועל חשבונו ישירות בכל צרכי הקטינים בעת שהותם עמו.

ב. הצדדים יישאו בחלקים שווים בהוצאות החינוך של הקטינים לרבות תשלומים לבית הספר, חוג אחד לכל אחד מהקטינים, מחזור קייטנה אחד בחופשת הקיץ בעלות מתנ"ס ושיעורים פרטיים. במקרה של מחלוקת בדבר הצורך בשיעורים פרטיים, תכריע עמדת המורה הרלוונטי. תשלומים אלה יבוצעו כנגד קבלות או אישורים שימציא מי מההורים להורה האחר.

ג. הצדדים ישאו בחלקים שווים בהוצאות רפואיות חריגות של הקטינים שאינן משולמות על ידי ביטוח בריאות ממלכתי לרבות טיפולי שיניים, משקפיים, פסיכולוג וכיוצא באלה. במקרה של מחלוקת בדבר הצורך בטיפול רפואי מסוים תכריע דעתו של הרופא המטפל בקטין שעבורו דרוש הטיפול.

ד. למען הסר ספק, הצדדים ישאו בחלקים שווים בכל הנוגע להוצאות החינוך והוצאות הרפואה, כמפורט לעיל בסעיפים קטנים ב ו ג וזאת אך ורק בחלק אותו יש לשלם מעבר להשתתפות המוסד לביטוח לאומי, קופ"ח, הביטוחים המשלימים, קצבאות, הנחות וכיו"ב.

ה. תבוצע בין ההורים התחשבות אחת לחודש לגבי הוצאה שהוציא מי מהם במרכיבים האמורים. התחשבות ראשונה תבוצע ביום 1 ליוני 2014 ומכאן ואילך ביום הראשון לכל חודש.

ו. האב ישלם לקטינים באמצעות אמם כדמי מזונות (מדור) עבור הקטינים סך כולל של 3,000 ₪ לחודש וזאת עד הגיע הבנות התאומות הקטינות לגיל 18 או עד למועד סיום שירותן הצבאי (שירות חובה) לצה"ל, על פי המאוחר מבין השניים. מסכום זה יקוזז האב, מדי חודש בחודשו, את מחצית קצבת הנכות של הבן ואת מחצית קצבת המל"ל, וזאת לאור זכאותו לקבלת מחצית הקצבאות, כמפורט לעיל בפסק דיני.

ז. תוקף החיוב החל מיום 1.6.2014 ומכאן ואילך ביום הראשון לכל חודש. עבור התקופה שעד ליום 1.6.2014 יחולו דמי המזונות הזמניים שנקבעו על ידי השופטת עליסה מילר.

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

ח.דמי המזונות (מדור) יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן שבסיסו מדד חודש _____ והם יעודכנו מידי 3 חודשים ללא תשלום הפרשים למפרע, בהתאם למדד האחרון הידוע ביום העדכון. עדכון ראשון יערך בתאריך 1.9.2014.

ט. סכום שלא ישולם במועדו יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהמועד בו אמור היה להשתלם ועד ליום התשלום בפועל.

י.קצבת החינוך המשתלמת בתחילת כל שנה תשולם מהמוסד לביטוח לאומי לידי האם ותנוכה מהסכומים שישולמו למוסדות החינוך עבור צורכי החינוך של הקטינים באופן שההורים ישאו בהוצאה זו לרבות בסל התרבות בחלקים שווים.

99. בנסיבות העניין אין צו להוצאות וכל צד ישא בהוצאותיו.

100. ניתן לפרסום ללא שמות הצדדים ופרטים מזהים.

101. תואיל המזכירות לסגור התיק.

ניתן היום, ד' סיוון תשע"ד, 02 יוני 2014, בהעדר הצדדים.

איריס ארבל-אסל, שופטת

בית משפט לענייני משפחה במחוז ת"א

תמ"ש 26574-04-12 פלוגית ואח' נ' אלמוני

- 1
- 2
- 3
- 4

התביעה סבורה